

**STRATEGIJA RAZVOJA
NEZAVISNE KULTURE
GRADA KOPRIVNICE
2020. – 2025.**

RADNA SKUPINA

Članovi udruge članica Foruma udruge FUNK – Bojan Koštić (Pod galgama), Andreja Salajec (Mamuze), Maša Zamljačanec (Mamuze), Denis Koščak (RockLive), Ivan Funtek (Kopriva), Tanja Špoljar (Atelieri Koprivnica)

SURADNICI

Marin Hraščanec (Fest jazz), Marko Gregur (Artikulacije), Bruno Antolić (Socijalni pedagog), Ana Mlinarić (Pročelnica za društvene djelatnosti Grada Koprivnice), Zvonimir Haramija (Vizualni umjetnik), Matija Zamljačanec

STRATEGIJU IZRADIO

Forum udruge nezavisne kulture FUNK

Strategija razvoja nezavisne kulture grada Koprivnice izrađena je u sklopu projekta

FUNK - Centar izvan centra

ODGOVORNA OSOBA / VODITELJ PROJEKTA

Denis Koščak

LEKTURA

Bojan Koštić

SADRŽAJ

UVOD.....	4
METODOLOGIJA.....	5
PODRUČJA DJELOVANJA.....	6
Književnost.....	6
Glazba.....	6
Edukacija.....	7
Performans, kazalište i ples.....	7
Likovna umjetnost.....	8
Film.....	9
Anketa o stanju nezavisne kulture u gradu Koprivnici.....	10
Fokus grupe (6) s učenicima osnovnih i srednjih škola.....	14
Fokus grupa sa studentima Sveučilišta Sjever.....	14
Fokus grupa s akterima nezavisne kulturne scene.....	15
Javna tribina na temu nezavisne kulture.....	15
SWOT ANALIZA.....	16
RAZVOJNA VIZIJA I PRIORITETI.....	17
ZAKLJUČAK.....	19

UVOD

Grad Koprivnica ima bogatu kulturnu baštinu, ustanove u kulturi i nove inicijative na nezavisnoj kulturnoj sceni. Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica, Muzej Grada Koprivnice i Pučko otvoreno učilište Koprivnica, kao ustanove u kulturi grada, kontinuirano i vrijedno njeguju kulturnu baštinu, vrlo agilno prate i odgovaraju na suvremene potrebe i navike korisnika i izuzetni su primjeri razvoja i pomicanja publike iz pozicije promatrača u poziciju sudionika. Uz to, ili možda baš zato što, Koprivnica ima i vrlo raznoliku i bogatu nezavisnu scenu koja, povijesno gledajući, ima ogroman utjecaj na razvoj kulture i društva u gradu. Nezavisna kultura je od 1970-ih naovamo sastavni dio kulturne ponude grada kroz angažman brojnih pojedinaca, udruga i umjetničkih organizacija, a brojna su događanja i aktivnosti doprinijele prepoznatljivosti Koprivnice kao grada kulture.

U novije vrijeme na nacionalnoj razini se javljaju trendovi i stremljenja prema europskim modelima funkcioniranja na području nezavisne kulture – osnivaju se društveno-kulturni centri, potiče se decentralizacija kulture iz glavnog grada na regionalne i lokalne sredine, razvijaju se modeli javno-civilnog partnerstva i sudioničkog upravljanja, a prijašnje neformalne mreže umjetnika i organizacija civilnog društva sve se češće povezuju u saveze udruga ili druge adekvatne krovne organizacije – a sve s ciljem razvoja modela za dugoročnu održivost i olakšavanje djelovanja nezavisne scene.

U danom trenutku većina hrvatskih gradova nema strategiju kulturnog razvitka za tekuće ni buduće razdoblje ili ona postoji tek kao nacrt. Koprivnica je trenutno u istoj poziciji, iako valja naglasiti da Grad Koprivnica jest u procesu izrade Strategije razvoja Grada Koprivnice koja će sadržavati i Kulturnu strategiju, a koprivničke kulturne institucije imaju dobru komunikaciju s akterima nezavisne scene i često s njima surađuju na projektima. Isto tako, nezavisna je scena u mnogim gradovima stasala do te mjere da ponegdje i dominira svojom ponudom sadržaja u odnosu na institucije pa ju više nije moguće zaobići pri analizi stanja a tako ni u donošenju odluka i smjernica za njezin daljnji razvoj.

Polazna točka ove strategije je nezavisna kultura grada Koprivnice shvaćena kao kompleksa cjelina koja uključuje cijeli niz sadržaja i aktivnosti direktno povezanih sa stanovnicima grada, ujedno i njenim konzumentima. Stvaranjem pozitivnog okruženja za unaprjeđenje kvalitete sadržaja i razvoja publike iz područja nezavisne kulture te poticanjem od strane Grada kroz strateško planiranje, omogućilo bi se stvaranje dodatnog identiteta nezavisne kulture i kulture Koprivnice u cjelini.

Svrha ovog dokumenta je pružiti okvir za razvoj nezavisne, alternativne kulture na području grada Koprivnice, postaviti prioritete i ciljeve i odrediti smjer razvoja koprivničke nezavisne scene u srednjeročnom razdoblju od pet godina. Namjera dokumenta je artikulirati ciljeve, mjere i smjernice koji će i formalno postati dio buduće strategije kulturnog razvoja Grada Koprivnice.

METODOLOGIJA

Ovaj dokument nastao je kao dio projekta „FUNK - Centar izvan centra“ kojeg provodi Forum udruga nezavisne kulture – FUNK u suradnji s Gradom Koprivnicom. FUNK čini pet udruga: Udruga RockLive, udruga Atelieri Koprivnica, Koprivnička inicijativa volontera i aktivista – Udruga Kopriva, Udruga za promicanje kulture i umjetnosti Mamuze te Udruga za promicanje izvedbenih umjetnosti i kulture Pod Galgama.

Strategija je nastala kao koordiniran rad članova udruga i radne skupine koju čine aktivni sudionici nezavisnog kulturnog sektora i predstavnici Grada Koprivnice. Proces izrade uključivao je analizu i mapiranje postojećeg stanja te utvrđivanje ključnih problema. Tako su provedene aktivnosti:

- Anketa o stanju nezavisne kulture u gradu Koprivnici,
- Fokus grupe (6) s učenicima osnovnih i srednjih škola,
- Fokus grupa sa studentima Sveučilišta Sjever,
- Fokus grupa s akterima nezavisne kulturne scene, te
- Javna tribina na temu nezavisne kulture.

Na temelju ove analize predloženi su ciljevi i mjere čije bi provođenje trebalo rezultirati stvaranjem kvalitetnijih preduvjeta za kontinuirano djelovanje nezavisne scene i njezinu održivost, a samim time i (još) kvalitetnijom cjelokupnom kulturnom ponudom Koprivnice.

PODRUČJA DJELOVANJA

Književnost

U samom središtu Koprivnice nalazi se Knjižnica i čitaonica „Fran Galović“ Koprivnica, ustanova s ogromnim zaslugama za razvoj čitalačke kulture u gradu. Iako zbog prostorne podkapacitiranosti trenutne zgrade knjižnica traži svoj novi dom, nije slučajno spomenut centar grada jer on ustanovljuje jedan povijesni kontinuitet koprivničke književne scene, jer ta ista Knjižnica nalazi se na nevelikoj udaljenosti nekadašnje tiskare slavnog koprivničkog nakladnika Vinka Vošickog. Također, iako možda ne toliko značajna, ali čisto radi kontekstualizacije, valja spomenuti i da se u tom centru grada, blizu koprivničkog placa, nalazila Podravkina tiskara, danas nažalost izvan funkcije. Stoga, ove točke, danas koncentrirane oko gradske knjižnice, na određeni način foksiraju književna događanja u i oko centra grada.

Iako institucija, svojim programima djeluje blizu domene „nezavisnog“, potpuno otvoreno prema svim skupinama, često surađuje s nezavisnim sektorom, a osim promocija knjiga, čitalačkih klubova, edukacija i sl., organizira i nezavisnu TEDx konferenciju, što je za grad našeg profila, izniman uspjeh.

Okosnica književnog života Koprivnice počiva na Galovićevim jesenima koje broje 27. godina postojanja. Riječ je o književnoj manifestaciji koja je kroz godine oscilirala od klasične forme, do aktivističkog, skoro pankerskog festivala književnosti. Iz Galovićevih jeseni pojavili su se neki novi-stari akteri i osnovali umjetničku organizaciju Artikulacije, koja ima dva cilja, promicati književnost i čitanje. Nastavno na to, pokrenuli su časopis istoimenog naziva, a do sad je izašlo ukupno 9 brojeva Artikulacija. Časopis služi kao sjajna platforma za upoznavanje hrvatske publike s mladim domaćim autorima, ali i s prijevodima tekstova čeških, mađarskih i slovenskih autora. Organizacija je pokrenula i međunarodni Alpe-Jadran festivala mladih pisaca kroz koji se u neformalnom kontekstu slušaju djela autora na materinjem jeziku.

Osim navedenih aktera, sporadično se javljaju određene inicijative iz nezavisnog ili čak privatnog sektora, poput udruge Mamuze koje rade na poticanju književnog stvaralaštva i kulture čitanja među mlađom populacijom ili primjerice, izdavačke kuće Meridijani koja organizira promocije knjiga vlastitih izdanja i publikacija.

Glazba

Grad Koprivnica u glazbenom smislu, kada govorimo o alternativnim smjerovima, oduvijek slovi kao “punkerski” grad. Ono što bi se kao točna činjenica iz te svojevrsne mitologije moglo izvući, svakako jest činjenica da je Koprivnica grad alternativne, nezavisne glazbe. Sam pojam punka kao glazbenog smjera, tu svakako ima određenu dominaciju. Ono što Koprivnicu karakterizira još iz vremena kojeg se i trenutno najaktivniji akteri scene jedva sjećaju, jest učestala potreba i želja da upravo ta scena obitava i razvija se. Pod utjecajem različitih struja i perioda u razvoju grada, razvijala se i alternativna glazbena scena.

Sami bendovi, kao okosnica te scene, oduvijek su pružali šarolik spektar žanrova pa u današnje vrijeme Koprivnica ima niz aktivnih bendova i izvođača. Tu svakako od alternativnih smjerova valja istaknuti najdugovječniji koprivnički bend Overflow, pa Ogenj, nedavne dobitnike nagrade Porin, a tu su i redom Miroslav i Gordana Evačić, Vojkan Jocić (također dobitnici Porina), Acid Hags, Aleksandar Vrhovec, Anna Moor, Athe, Clean Petrol, For Pleasure, Gentleman, Grinded Grin, Haze, Ivan Grobenski, Impressions, Jegercola, Moskau, Mrlja, Mycena, One Step Away, Pepel Puh, Red Editon, Rens Argoa, Savant, Šiza i Tamna Strana. Iz samog popisa vidljiva je brojnost glazbene scene, a žanrovski se proteže kroz kantautorstvo, te rock, punk i različite podžanrove.

Što se tiče prostora, u novije vrijeme, Kulturno kreativni centar Pixel ugostio je brojna kantautorska imena, u koprivničkom Pubu djeluje Bluz Klub Koprivnica, a u prostoru Le Petit cafe, Fest Jazza održava jazz večeri. Najaktivniji prostor, FUNK, koji je za potrebe provedbe projekta „FUNK - Centar izvan centra“ ustupljen na korištenje savezu udruga FUNK od strane Grada Koprivnice, ponovno je

udahnuo život u koprivnički alternativni glazbeni svijet, te je mjesto s brojnim nastupima domaćih i regionalnih izvođača.

Važan faktor glazbene scene Grada Koprivnice su zasigurno glazbeni festivali. Oni koji su ostavili određeni trag na koprivničkoj sceni, bili su KC Rock, festival domaćih bendova koji se održavao na glavnom koprivničkom trgu, pa M:A:K fest kojem je domaćin bio Dom mladih, Roštilj fest na gradskim bedemima, čiju viziju danas prati FUNK Day, dok su oni koji su napravili iskorak u programskom smislu i širini publike, RockLive Festival na jezeru Šoderica i Fest Jazza na koprivničkom Zrinskom trgu. Odlični nastupi alternativnih izvođača mogu se na više lokacija vidjeti i u sklopu FIUK festivala. Glazbeno izdavaštvo također je vrlo važan, iako ne toliko vidljiv segment, koji je aktivan već duže vrijeme u Koprivnici. U glazbenom izdavaštvu posebno se ističu Šareni Dućan, RockLive Records te Intek Music.

Edukacija

Novim uspostavljanjem koncepta cjeloživotnog učenja počele su se stvarati nove prilike, mogućnosti i izazovi, a organizacije nezavisne kulture postale su jedan od vitalnih izvora učenja u zajednici. Organizacije i pojedinci kroz raznovrsne i često interdisciplinarnne programe podižu razinu informiranosti o aktualnim kulturnim i društvenim temama. Takav model neformalne edukacije pokazao se u dosadašnjem djelovanju vrlo uspješnim kroz sve veću angažiranost i uključivanje publike. Radi povremenih ograničenja formalnog obrazovnog sustava, vrlo je izražena težnja prema inventivnim segmentima društva, aktualnim temama i kritičkom promišljanju zbilje (socijalne, političke, tehnološke, privatne i dr.) te kreativne interpretacije prostora u kojem živimo i provodimo svakodnevicu. Udruge Atelieri Koprivnica, Kopriva, Mamuze i Povijesno društvo Koprivnica često organiziraju predavanja, edukativne šetnje i filmske projekcije, a njihovi programi obuhvaćaju područja poput povijesti, književnosti, umjetnosti, popularne znanosti, ekologije te aktualne teme iz društvenog života. Umjetničke, kreativne i edukativne radionice održavaju se u AK galeriji, FUNK-u, u javnom prostoru – na otvorenom, te u posljednjih godinu dana ponovno i u Domu mladih, a okupljaju osobe istog interesa i često različite životne dobi. Neformalna glazbena edukacija organizira se kao dio festivalskog programa Jazz kluba Koprivnica, te kroz Urbanu RockLive akademiju koju organizira udruga RockLive. Važan dio edukacije čine i dramske radionice koje u nekoliko grupa prilagođenih različitim uzrastima provodi Dramski studio Ludens teatra. Svojevrsta se edukacija provodi i kroz programe poput Skeptika u pubu ili Pixel kviza. U sredini koja više nego ikad prije okuplja mlade jer je postala studentski grad, predstavljanjem kompaktnog kulturnog programa mlade se nastoji potaknuti na angažman i promišljanje o kulturnom i drugim aspektima života, a pritom se inzistira na izazivanju reakcije i svakodnevnom komentiranju svijeta koji ih okružuje.

Performans, kazalište i ples

Izvedbenu umjetnost u Koprivnici produciraju, organiziraju i čine organizacije izvedbenih umjetnosti i pojedinaca koji djeluju u suvremenim izvedbenim umjetnostima - performansima, interdisciplinarnim umjetničkim formama, novim medijima. Moja zemlja Štaglinec prvi je koprivnički festival performansa koji se od 2005. godine odvija na imanju oca Vlaste Delimar, jedne od najznačajnijih domaćih i svjetskih performerera. Festival je kroz godine predstavljao najaktualnije autore na sceni i kroz umjetničke radove snažno djelovao na koprivničku publiku, mještane Štaglinca u kojem se održava te okolnih mjesta i gradova. Nudeći odmak od tradicionalnih umjetničkih formi i sadržaja, AK galerija na u svojem programu godišnje predstavi nekoliko umjetnika koji se bave performansom – kroz dokumentaciju i izvedbe *in situ* – podižući postepeno svjesnost o ulozi umjetnosti, prostora, načinima interveniranja u javni prostor i korištenja tijela kao primarnog medija prenošenja umjetničke poruke. Prvi put održan 2014. godine, Festival izvedbenih umjetnosti i kazališta (FIUK) u Koprivnici okuplja organizacije nezavisne kulture koje se bave promicanjem izvedbenih umjetnosti čije su izvedbe suvremene i nekonvencionalne, tematski bliske širokoj publici, a senzibilitetom prilagođene prvenstveno mladima. Festival svake godine okupi četrdesetak umjetnika iz različitih područja izvedbenih umjetnosti: redatelje i glumce amatere, performerere i

glazbenike. Performans se može pratiti i tijekom programa Perforacija koji predstavlja nezavisne autorske produkcije u suradnji s brojnim hrvatskim i međunarodnim umjetnicima, a organizira ga zagrebačka Udruga Domino u suradnji s lokalnim udrugama i organizacijama. Program se odvija s namjerom poticanja umjetničkih istraživanja i produkcija domaće i međunarodne nezavisne scene, a osim u Koprivnici održava se i u Rijeci, Splitu, Dubrovniku, Zadru i Osijeku gdje također upire prstom u goruće probleme društva i naše zajedničke stvarnosti.

Umjetnička organizacija Ludens teatar djeluje u Domu mladih od 2006. godine s misijom afirmacije i inovacije kazališne scene i kulturne ponude u Hrvatskoj i regiji. Iza sebe imaju 14 predstava vlastite produkcije, kao i niz gostovanja drugih kazališta i nositelji su brojnih nagrada priznanja, ne samo za profesionalne izvedbe, nego i za amaterske predstave nastale kao rezultat rada dramskog studija. Jednom godišnje organiziraju i Ljeto u ludensu, sezonski program predstava i stand-up večeri. U Koprivnici djeluje i Kazalište Oberon koje gostuje u mnogim gradovima sa nizom izvedbi unazad dvadesetak godina i organizator je kazališnog festivala za djecu i mlade Jaje, koji se održava od 2015. godine.

Plesni studio Jump je najstariji plesni studio na području Koprivnice, te godišnje ostvare po tridesetak nastupa i gostovanja, a osim toga organiziraju seminare i edukacije i sudjeluju u regionalnim, nacionalnim i svjetskim natjecanjima gdje osvajaju brojne nagrade. Organizator su godišnje plesne priredbe Plesodrom na kojoj gostuju plesne i glazbene skupine iz cijele regije. 2016. godine u Koprivnici je osnovana i udruga Sweet beat, plesna skupina koja se bavi suvremenim plesom, show dance-om i cheerleading-om i povremeno organizira radionice plesa.

Likovna umjetnost

Prije konkretne analize stanja likovne umjetnosti u gradu Koprivnici, potrebno je definirati o čemu uopće govori ovaj kratki pregled. Važno je naglasiti da govorimo o izvaninstitucionalnim umjetničkim praksama, a ne onim vezanim uz institucije, nezavisnoj sceni, a ne klasičnoj likovnosti i mainstreamu, odnosno, o svim praksama koje egzistiraju izvan dominantnih institucionalnih modela. Također, potrebno je napomenuti da se suvremena likovna umjetnost često isprepliće sa svim vizualnim, ali i ostalim umjetničkim praksama (izvedbenom, audiovizualnom, video, fotografskom), odnosno, njeno je obilježje da je multimedijalna. Dakle, ovdje govorimo o izvaninstitucionalnoj, nezavisnoj, suvremenoj likovnoj umjetnosti, a ono što ju definira jest refleksivnost, angažiranost, kritičnost, multimedijalnost. Koprivnica ima dugu povijest suvremenih izlagačkih praksi i projekata, još tamo od 70-ih godina i djelovanja Galerije Koprivnica pa do izložbenog programa u Kuglani 2000-ih i programa privatne Galerije S, a u zadnjih 10 godina programa AK galerije i Ateliera Koprivnica, pojedinih programa maMuza i Foruma udruga nezavisne kulture, kao i projekta Vlaste Delimar „Moja zemlja“ u prigradskom naselju Štaglinec nadomak Koprivnice. Pojedini likovni programi iz domene suvremene i nezavisne umjetnosti odvijaju se i u prostoru Galerije Koprivnica i Sinagoge - kulturni centar prim. dr. Krešimir Švarc. Uz sve nabrojano, u gradu djeluje i veliki broj umjetnika koji su naravno dio likovne scene, no mi ćemo se ovdje usredotočiti na pojedine fenomene, mjesta i udruge koje takvu umjetnost zagovaraju.

Atelieri Koprivnica su jedina organizacija na području grada Koprivnice koja okuplja umjetnike i upravlja prostorima ateliera, vodi nezavisni galerijski prostor fokusiran isključivo na suvremene umjetničke prakse, provodi edukativne aktivnosti iz područja suvremene umjetnosti i kulture te rezidencijalni program koji se bavi specifičnostima bivšeg vojnog kompleksa u kojem se nalazi. Uz 14 umjetnika i ateljee za rad, u sklopu prostora i udruge nalazi se AK galerija, također ustupljena na korištenje od strane Grada Koprivnice, te od 2013. djeluje kao izlagački prostor i do sada je organizirala preko 100 događanja. Program galerije čine izložbe gostujućih umjetnika s područja Hrvatske, izložbe lokalnih umjetnika te članova udruge, kao i skupne problemske izložbe. AK galerija je prostor otvoren svim oblicima multimedijalnih, angažiranih i inovativnih umjetničkih praksi, djeluje kao jedino izvaninstitucionalno izlagačko mjesto u gradu, potiče izložbenu djelatnost, produkciju novih umjetničkih radova, razmjenu znanja, kritičko promišljanje kulturnog, društvenog, ekonomskog i političkog okruženja te ističe suvremenu umjetnost kao polje od izrazite važnosti za kulturni razvoj grada.

Težnja kritičnosti, refleksivnosti, istraživanju aktualnog stanja u društvu i odnosa prema javnom prostoru, vidljiva je i u djelovanju maMuza. Mamuze su udruga koja dio svog djelovanja veže uz organizaciju izložbi mladih hrvatskih i lokalnih umjetnika, a uz to već osam godina organiziraju Street art festival (SAF) kojim su uspjele promijeniti javni prostor, centar grada i kampus, odnosno vizuru cijelog grada. SAF ugošćuje umjetnike, crtače, ilustratore koji reagiraju na trenutno stanje fasada javnih zgrada muralima. Uz činjenicu da se muralima oživljava grad, vrijednost festivala jest i davanje prostora mladim umjetnicima koji često ne dobiju priliku izlagati u prostorima institucija.

Likovnoj, vizualnoj i multimedijalnoj umjetnosti posvećen je i dio programa Foruma udruga nezavisne kulture (FUNK), osobito onaj edukativni i radionički u kojem se predstavljaju različiti vizualni umjetnici, izložbe, festivali ili potiče praktični rad i produkcija. S obzirom na to da FUNK nije zamišljen kao izložbeni prostor trenutno se tamo ne odvijaju izložbe većeg opsega no dugoročna ideja jest da postane multifunkcionalni prostor koji bi poticao i izlagačke aktivnosti. Iako bez primjerenog izložbenog prostora, sama zgrada FUNK-a je na neki način mjesto stalnog postava murala, i u koncertnoj dvorani i na fasadi.

Sve navedene organizacije potiču predstavljanje umjetnika iz cijele Hrvatske i davanja prostora/ podrške umjetnicima s lokalnog područja. Uz programe navedenih organizacija, u gradu djeluje zavidan broj umjetnika koji spadaju u polje suvremenih vizualnih praksi koji svojim radom pokazuju da izvaninstitucionalna likovna scena ne gubi svoju živost.

Film

Koprivnica je grad koji je oduvijek volio film, što pokazuje činjenica da je koprivničko kino Velebit jedno od najuspješnijih nezavisnih kina u Republici Hrvatskoj. Kino kombinira *mainstream* program s europskim, neameričkim, nacionalnim, kinotečnim i art naslovima, što se pokazalo kao pun pogodak. Kvalitetan program prepoznao je i Hrvatski audiovizualni centar, koji uz Grad Koprivnicu, sufinancira jedan dio posebnih programa. Jedno je od kina s najvećim brojem projekcija na razini godine (u nezavisnoj mreži kina): radnim danom održavaju se tri kino projekcije, a vikendom četiri. Za škole i vrtiće te zainteresirane grupe organiziraju se kinoprojekcije u prijedpodnevnom i ranom popodnevnom terminu, a organiziraju i filmske radionice za osnovnoškolce, ali i odrasle. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Kino Velebit u Koprivnici jedno je od najuspješnijih u Hrvatskoj sa stalnim rastom broja gledatelja i visokim omjerom posjeta u odnosu na broj sjedala. Bogati program kina Velebit rezultat je suradnji s međunarodnom umjetničkom i proizvodnom platformom za interdisciplinarnu suradnju, stvaralaštvo te promišljanje intermedijalne umjetnosti Bacači sjenki, s udrugom Dobar film, s udrugom za promicanje stvaralaštva i jednakih mogućnosti Alternator, Hrvatskim filmskim savezom te drugim udrugama i institucijama.

Važnu ulogu u Koprivnici igra i udruga Dobar film. Udruga je nastala s misijom stvaranja dobrog filma i filmske kulture. Prvi kratki film u produkciji Dobrog filma, komedija "U ime Jagode, Čokolade i Duha svetoga" s Goranom Navojcem u glavnoj ulozi, doživio je svjetsku premijeru na međunarodnom festivalu u Los Angelesu, a bio je i prvi kratkometražni film u povijesti Pula Film festivala koji je prikazan u Areni. Drugi kratkometražni film, postapokaliptična komedija "Slijedi", imala je premijeru na ovogodišnjem Pula Film Festivalu.

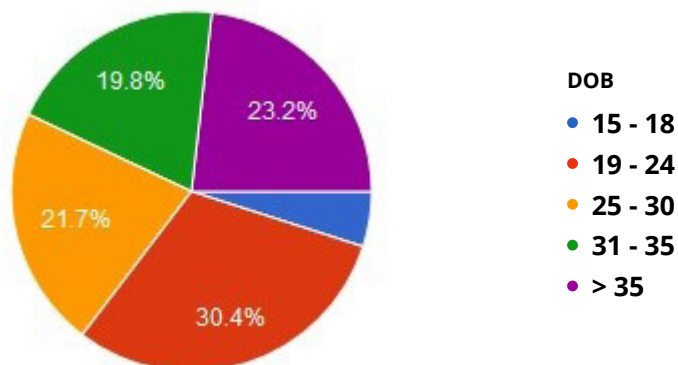
U Koprivnici već dugi niz godina djeluje i Filmska i video družina Mravec, osnovana 1995. na Osnovnoj školi Antun nemčić Gostovinski, čiji su članovi djeca od sedam do petnaest godina. Od 2001. godine grupa je uključena u Zajednicu tehničke kulture grada Koprivnice. Pod vodstvom Karmen Bardek, koja je prema odluci Izvršnog odbora Hrvatskog filmskog saveza 2015. godine dobila plaketu međunarodne organizacije UNICA-e, bilježe brojna državna i međunarodna sudjelovanja i nagrade. Od 2017. Senka Pintarić uspješno preuzima rad na animiranom filmu. Filmska i video družina Mravec iznjedrila je brojne ljubitelje filma, koji su prerasli i u profesionalce, stoga je rad ove skupine od iznimno velike važnosti za film u Koprivnici. Martina Treščec Godek, bivša članica skupine, uspješno vodi filmsku skupinu Oko na osnovnoj školi Đuro Ester"

Anketa o stanju nezavisne kulture u gradu Koprivnici

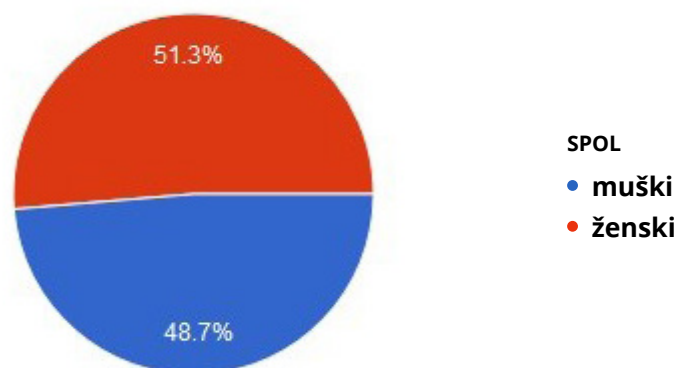
Analiza stanja započeta je objavom javne online ankete o stanju nezavisne kulture u gradu Koprivnici.

Anketu su u 14 dana trajanja i to od 27. svibnja do 9. lipnja 2019. godine ispunile 263 osobe.

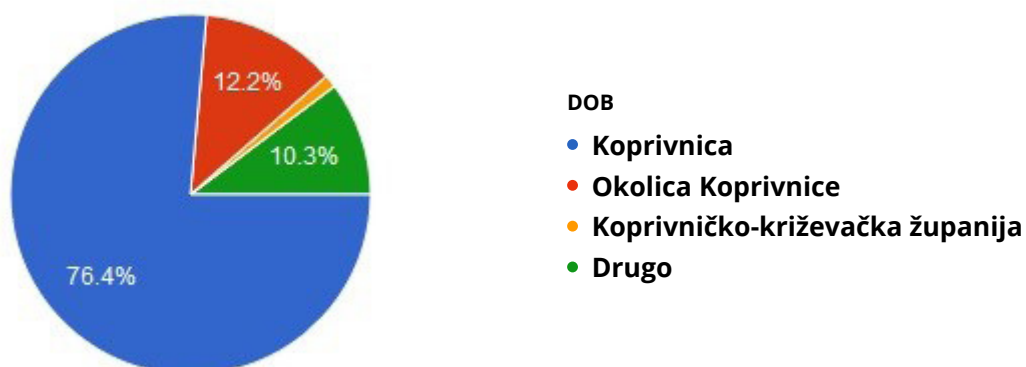
Od ukupnog broja ispitanika u starosnoj dobi od 15 do 18 godina bilo je njih 4,9%, u dobi 19 do 24 godine 30,4%, u dobi 25 do 30 godina 21,7%, u dobi od 31 do 35 godina 19,8%, te u dobi od više od 35 godina 23,2%.

Struktura po spolu bazirana je na 51,3% muških sudionika, te 48,7% sudionika ženskog spola,

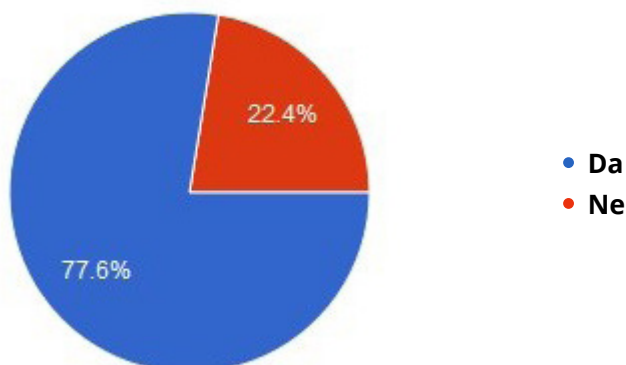

dok je po mjestu stanovanja njih 76,4% s područja Koprivnice, 12,2% iz okolice Koprivnice, 1,1% iz Koprivničko-križevačke županije, a 10,3% se na pitanje o mjestu stanovanja izjasnilo sa „drugo“.

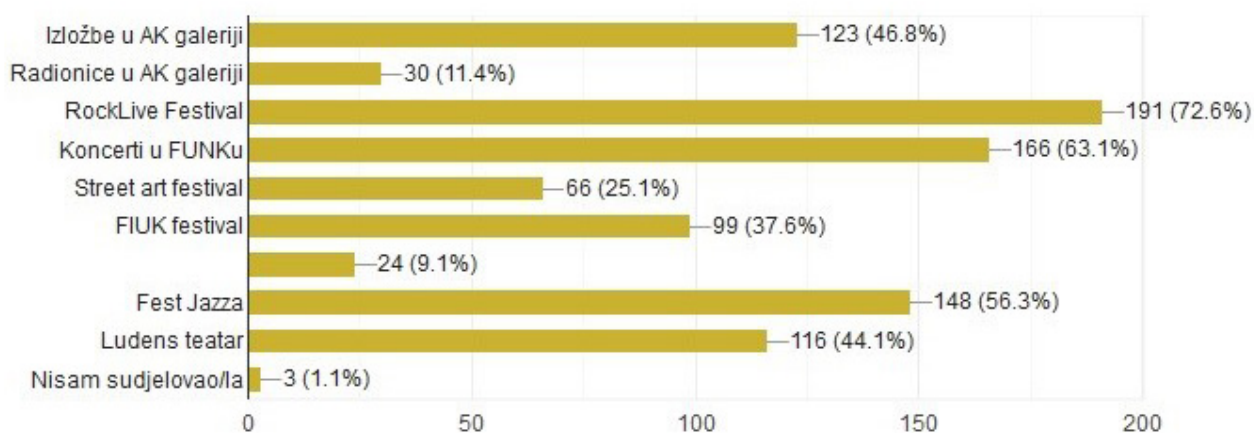
Od svih ispitanika, njih 77,6% izjasnilo se sa „DA“ na pitanje jesu li aktivni sudionik nezavisne kulture kao posjetitelj, volonter, izvođač ili dio organizacije, dok je na isto pitanje 22,4% ispitanika odgovorilo negativno.

Jeste li aktivni sudionik nezavisne kulture (kao posjetitelj, volonter, izvođač ili dio organizacije)?

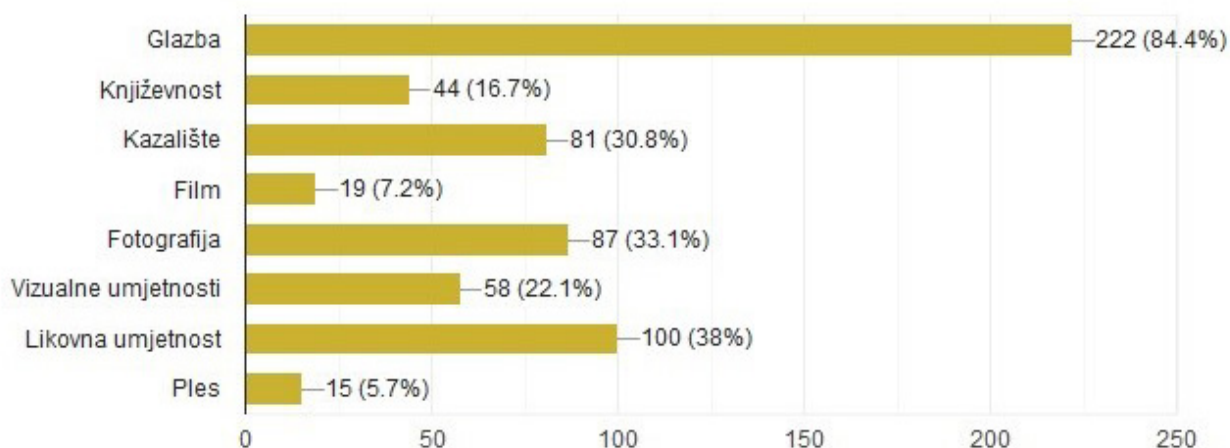
Na pitanje o sudjelovanju u programima u nezavisnoj kulturi, najveći broj ispitanika njih 72,6% istaknuo je svoje sudjelovanje u programu RockLive Festival, dok je najmanji broj sudjelovao u festivalu Alpe Adria Festival mladih pisaca, njih 9,1%. Od svih ispitanika njih 1,1% nije sudjelovalo u niti jednoj ponuđenoj aktivnosti.

Jeste li sudjelovali u nekima od sljedeće navedenih aktivnosti programa u nezavisnoj kulturi (kao posjetitelj, volonter, izvođač ili dio organizacije)?

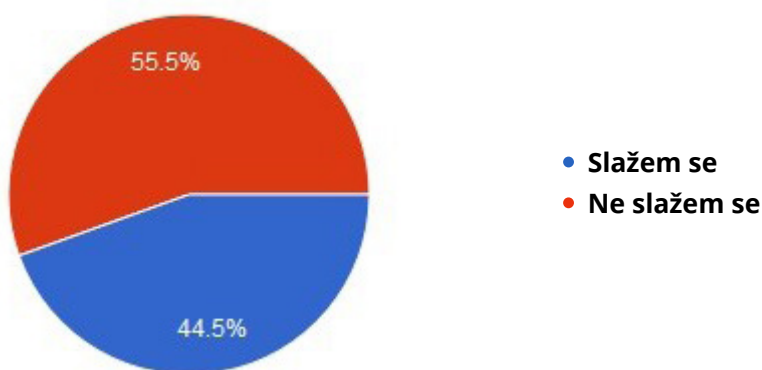
Ispitanici su kroz anketu kao najrazvijenije područje u nezavisnoj kulturi u Koprivnici istaknuli glazbu sa 84,4%, dok njih 7,2% smatra kako je to film, a 5,7% kako je to ples. Iz ankete proizlazi da su ples i film najmanje razvijeni u području nezavisne kulture u Koprivnici.

Koja su od sljedeće navedenih područja u nezavisnoj kulturi najrazvijenija u Koprivnici?

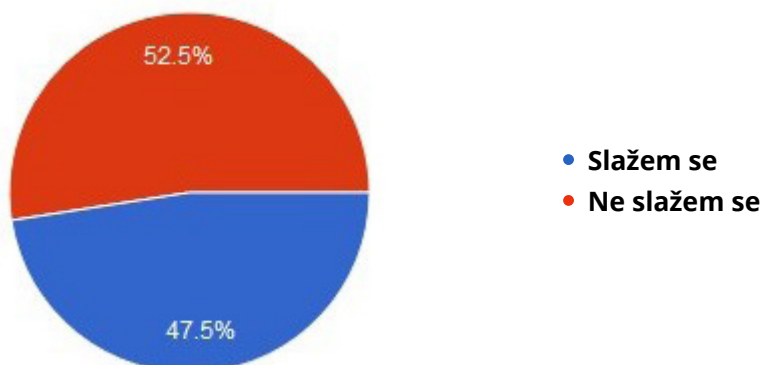
Da u Koprivnici ima dovoljan broj događanja u području nezavisne kulture smatra 44, 5% ispitanika, dok njih 55,5% smatra kako taj broj nije dovoljan.

U Koprivnici ima dovoljan broj događanja u području nezavisne kulture.

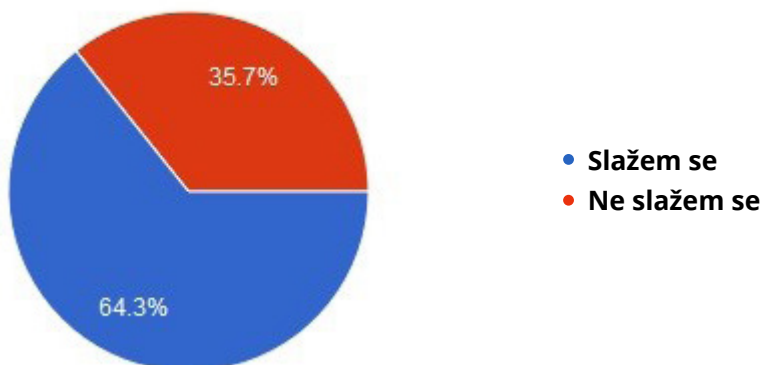
Po trenutnom stanju, da postoji dovoljan broj festivala u području nezavisne kulture smatra 47,5%, dok njih 52,5% smatra kako taj broj nije dovoljan.

U Koprivnici ima dovoljan broj festivala u području nezavisne kulture.

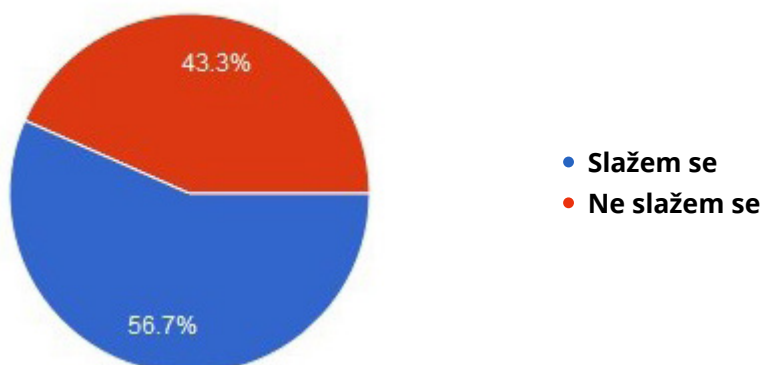
Kada se razmatra broj udruga u području nezavisne kulture, 64,3% ispitanika smatra kako je njih dovoljno, dok 35,7% smatra kako udruga nema dovoljno.

Koprivnica ima dovoljan broj udruga u području nezavisne kulture.

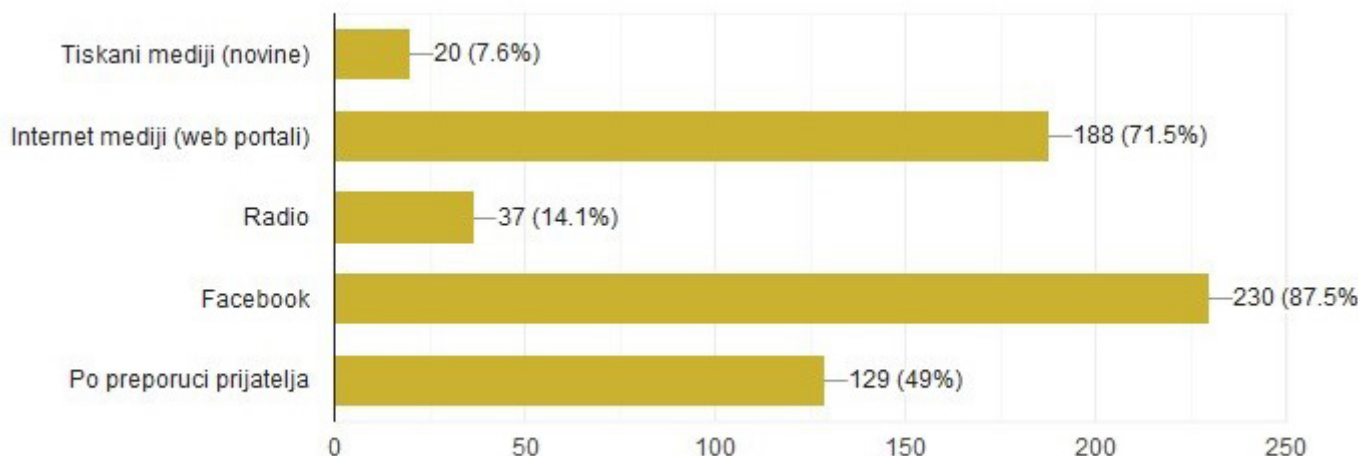
Zadovoljavaju li udruge potrebe ispitanika za programima u nezavisnoj kulturi, 56,7% odgovorilo je potvrdno, dok se s tim ne slaže 43,3%.

Koprivničke udruge u nezavisnoj kulturi zadovoljavaju moje potrebe za programima.

Kada je riječ o informiranju, najveći broj, njih 87,5% ističe društvenu mrežu Facebook kao mjesto informiranja. Iza te društvene mreže nalaze se web portali koje ističe 71,5% ispitanika, a više o tiskanih medija i radija, ispitanici kao sredstvo informiranja spominju preporuku prijatelja s 49%.

Na koji način se informirate o programima iz područja nezavisne kulture?

Fokus grupe (6) s učenicima osnovnih i srednjih škola

Fokus grupe održane su u 3 koprivničke srednje škole – Obrtnička škola Koprivnica, Srednja škola Koprivnica, te Gimnazija "Fran Galović" Koprivnica. S učenicima od 1. do 4. razreda kroz fokus grupe prolazilo se kroz njihove afinitete, poznavanje pojma nezavisne kulture, njihovu uključenost u programe i aktivnosti iz područja nezavisne kulture, te njihovu viziju razvoja nezavisne kulture u Koprivnici.

Iz prikupljenih podataka vidljivo je kako su učenici nedovoljno zainteresirani, ali i neinformirani o stanju nezavisne kulture u Koprivnici. Apstraktnost samog pojma najviše se iscrtava u njihovim odgovorima iz fokus grupe.

Na pitanje o afinitetima u smislu konzumacije kulturnih sadržaja i onog što "čitaju, gledaju ili slušaju", odgovori se svode na glazbena imena koja spadaju u krug mainstream kulture, od filmova ili serija prate trendovski aktualne sadržaje, dok što se čitanja tiče, čitaju isključivo lektiru s naglaskom "jer moraju".

Na pitanja o sadržajima koje bi s područja nezavisne kulture voljeli posjetiti nemaju odgovor, dok im je sam pojam toliko apstraktan da ne znaju definirati što bi to bilo.

Ipak, kada kroz fokus grupu malo razmisle, neke događaje poput Renesansnog festivala, Podravske kina, Jazz festa, RockLive Festivala, kina, muzeja i galerije, izdvajaju kao sadržaje koji su im, po njihovom, poznati s područja nezavisne kulture.

Kulturna događanja u drugim gradovima rijetki posjećuju, uglavnom s roditeljima, dok svi ostali posjećuju samo one koji spadaju u školski plan i program.

Na pitanje o njihovoj viziji nezavisne kulture u gradu Koprivnici u sljedećih 5 godina, ne znaju kako bi ona trebali izgledati te zaključuju da će biti u redu ako ostane kakva je trenutno.

Na kraju fokus grupa, sudionici su imali zadatak osmisliti jedan vikend program koji uključuje sadržaje s područja nezavisne kulture. Sadržaji koje su predvidjeli uglavnom su vezani uz koncerte, događaje koji su posvećeni gastronomiji te igranje igrice.

Fokus grupa sa studentima Sveučilišta Sjever

Iz odgovora koprivničkih studenata kao pozitivne strane ističu se činjenica da sama nezavisna kultura uopće postoji u gradu, veliku količinu sadržaja, te brojčani rast zajednice okupljene oko nezavisne kulture.

Kao negativne strane istaknuta je potreba za većim uključivanjem šire javnosti u programe nezavisne kulture, biranje nepristupačnih lokacija za održavanje događanja, smanjen kapacitet prostora na lokacijama gdje se nezavisna kultura održava, infrastrukturni problemi, stvaranje dojma zatvorenosti programa te slabija koncentracija na marketing pojedinih događanja.

Kada se govori u smjeru poboljšanja, ističe se potreba za povećanjem broja korisnika, širenje programske ponude i bolji rad na privlačenju publike.

Fokus grupa s akterima nezavisne kulturne scene

Iz odgovora aktivnih sudionika nezavisne kulturne scene ističe se učestalost događanja, raznolikost sadržaja, zdrav ekosustav sastavljen od konituirano kvalitetnih aktera scene, odgajanje mladih generacija, prostor FUNK kao mjesto okupljanja i pružanja prilike za afirmaciju, kao pozitivne strane.

S druge, negativne strane, nedostaci na koje se ukazuje iz pozicije aktera nezavisne scene su manjak i zatvorenost publike, nedovoljna financijska potpora insitucija, slaba promocija događanja, rascjepkanost, nonkonformizam, nestalnost, neobaveznost, slabija povezanost sa Sveučilištem, nedostatak prostora za nezavisnu kulturu u središtu grada.

Akteri nezavsne scene kao poboljšanje vide promjene u povećanju financijskih sredstava udruga, educiranju unutar samih udruga, afirmaciji prostora nezavisne kulture među mlađom publikom, dodatnom proširenju sadržaja, te boljoj medijskoj promociji.

Javna tribina na temu nezavisne kulture

U subotu 7. ožujka 2020. godine održana je javna tribina “Nezavisna i alternativna kultura u Koprivnici”, na kojoj su sudjelovali njeni aktivni sudionici i publika.

Mišljenja dobivena na navedenoj tribini su raznolika. Od pozitivnih strana izdvaja se puno događanja što je ubrzalo aktivaciju prostora FUNK te stvorilo mjesto koje se može stalno koristiti, što ranije nije bio slučaj.

Sudionici izdvajaju činjenicu kako publike i događanja ima, izdvajaju programe udruge Dobar film, radionice namještaja, zvuka, feminističkog plakata, rezidencije u AK galerije i druge.

S druge strane, smatraju da je potrebno razvoj nezavisne kulture širiti i izvan prostora FUNK, jer im se čini kako kod publike postoji velika nezainteresiranost za ostale događaje s područja nezavisne kulture u Koprivnici.

Kao negativne strane izdvaja se činjenica kako su prostori u kojima se programi održavaju neadekvatni, bilo veličinom, nedostatkom osnovne infrastrukture ili uređenjem za pojedine vrste programa. Sudionici ističu kako nezavisna kultura postoji, ali je bazirana na premalim i nepovezanim grupicama ljudi.

Nedostaje komunikacija prema publici, sudionici ju ocjenjuju zatvorenom, te često ne saznaju informacije o nekom događaju. Predlažu više angažmana prema digitalizaciji sadržaja i otvaranje online servisma kao sredstvu komunikacije s publikom.

Sudionici s područja nezavisne kulture izdvajaju događaje kao što su festival FIUK, koncert Koprivnica pleše pogo, RockLive Festival, Street art festival, Fest jazza, te događaje koji više nisu aktivni, ali ih izdvajaju kao primjer dobrih programa – Showderica, Roštilj Fest, Halloween u Domu mladih.

Od stvari koje bi trebalo poboljšati, sudionici izdvajaju odgoj i privlačenje publike, srednjoškolci kao target grupa, razvijanje radionica i predavanja, te širenje programa izvan FUNK prostora. Spominju se i bolja suradnja na marketinškoj razini između udruga s područja nezavisne kulture, povezivanje sa školama i potencijalnim akterima unutar njih, objavljivanje programa za duži vremenski period te obnavljanje infrastrukture zgrada u kojima se programi održavaju.

U periodu od sljedećih 5 godina, sudionici razvoj vide u provođenju više anketa i javnih tribina, kako bi se detektirale potrebe publike, razvijanje strategije odgajanja nove publike, poboljšanje u razvoju volonterskih aktivnosti, uključivanje drugih aktera društva u programe (primjerice Zajedica tehničke kulture Grada Koprivnice) te suradnja sa školama i profesorima.

SWOT ANALIZA

SNAGE

- prostor: FUNK, Kampus (AK Galerija, Sveučilište sjever, Enter - inkubator kreativnih industrija), Kulturno kreativni centar Pixel (privatna inicijativa, sudjeluje i donira razvoju kulture), Stari bedemi grada
- jaki identitet nezavisne scene (tradicijski, povijesno)
- kontinuirani interes publike za programe iz nezavisne kulture
- volonterska angažiranost oko programa iz nezavisne kulture
- raznolikost programa (odvijanje tematski različitih programskih aktivnosti, vezanih uz različite utjecaje; glazbena, filmska, kazališna, likovna, izvedbena djelatnost)
- sposobnost kreativnog iskorištavanja dostupnih resursa
- ljudski kapaciteti
- brojnost i povezanost udruga iz nezavisne kulture
- gostovanje velikog broja pripadnika nezavisne scene iz drugih gradova i država
- dobra komunikacija s JLS-om
- glazbeni bendovi
- samostalni i amaterski umjetnici

PRILIKE

- velik bazen potencijalnih ideja i ljudi (četiri srednje škole, centar županije)
- bolje povezivanje sa studentima
- EU projekti
- stvaranje branda grada Koprivnice kao žarišta nezavisne kulture
- umrežavanje na projektima s partnerima iz drugih zemalja
- povećan broj programa okrenutih razvoju publike
- Studenti Sveučilišta Sjever
- povezivanje tradicionalne i nezavisne kulture
- povezivanje nezavisne kulture s gospodarstvom i turizmom
- uključivanje korisnika Enter-a – inkubatora kreativnih industrija u kulturne programme
- strategija kulturnog razvoja Grada Koprivnice u izradi

SLABOSTI

- nedovoljna povezanost sa studentima
- nedovoljno opremljena infrastruktura za održavanje programa
- nedostatak zaposlenih u udrugama nezavisne kulture
- nedostatak konkretnog odjela ili ureda koji se bavi pitanjima kulture unutar JLS-a
- predrasude šire javnosti prema samom pojmu nezavisne kulture
- nedovoljna valorizacija nezavisne kulture (nije komercijalno, nije vrijedno)
- nedovoljna povezanost sa srednjoškolskim uzrastom
- nepoznavanje pojma „nezavisna kultura“ od strane srednjoškolskog uzrasta
- financijska ovisnost o javnim izvorima sredstava

PRIJETNJE

- odlazak mladih iz grada, smanjenje publike
- zasićenje aktera u kulturi
- nedostatak novih kadrova u uključenosti u realizaciju programa
- nezainteresiranost mladih ljudi za volontiranje
- drugačije životne navike mladih
- financijska nesigurnost
- neriješeni pravni odnosi s upravljanjem prostora (FUNK, AK Galerija)
- premali broj većih EU projekata
- nedostatak prioriteta, konkretnih mjera, planova u razvoju nezavisne kulture na razini JLS-a
- smanjeno financijsko ulaganje u programe s područja nezavisne kulture
- nedostatak strategije kulturnog razvoja Grada Koprivnice
- nedostatak znanja i iskustva kod udruga s područja nezavisne kulture u pisanju i prijavi EU projekata

RAZVOJNA VIZIJA I PRIORITETI

Vizija opisuje dugoročne, realne i prioritetne ciljeve koji se planiraju ostvariti provedbom strategije nezavisne kulture grada Koprivnice.

Temeljem provedenih anketa, fokus grupa, javnih tribina i ostalih sastanaka sudionici su predložili više raznih ideja i smjerova u kojim bi se trebala kretati vizija nezavisne kulture grada Koprivnice. Nakon konzultacija i rasprava utvrdila se vizija temeljem koje će se planirati ciljevi i budući razvoj.

VIZIJA

Nezavisna kultura grada Koprivnice djeluje kao programski raznolik, dinamičan i poticajan ekosustav, s razvijenom prostornom infrastrukturom i modelima dugoročne održivosti.

Na temelju obrađenih podataka iz SWOT analize izvedena su tri najveća problema područja nezavisne kulture Grada Koprivnice:

PROBLEM 1.

- nedostatak adekvatnih i/ili nedovoljno opremljenih prostora za održavanje programa i rad udruga/pojedinaca s područja nezavisne kulture

PROBLEM 2.

- nedovoljno iskorišteni potencijali sudioničkog upravljanja u kulturi JLSa i OCDova

PROBLEM 3.

- neadekvatna valorizacija nezavisne scene

Prema identificiranim problemima nezavisne kulture Grada Koprivnice postavljena su sljedeća 3 strateška cilja.

STRATEŠKI CILJ 1.

Stvoriti kvalitetne preduvjete za kontinuirano održavanje programa iz područja nezavisne kulture

Strateški cilj 1: Stvoriti kvalitetne preduvjete za kontinuirano održavanje programa iz područja nezavisne kulture kroz 3 mjere izravno utječe na rješavanje identificiranog problema 1: Nedostatak adekvatnih prostora za održavanje programa i rad udruga/pojedinaca s područja nezavisne kulture. Strateškim ciljem 1. pokušava se sveobuhvatno riješiti navedeni problem ne samo osiguravanjem prostornih i infrastrukturnih uvjeta za razvoj programa OCD-ova koji djeluju u nezavisnoj kulturi, već i osiguravanjem održivosti kroz zapošljavanje, odnosno otvaranje novih radnih mjesta potrebnih zbog povećanog opsega novih infrastrukturnih projekata i programskih aktivnosti svih aktera nezavisne kulturne scene.

PROBLEM 1.	Nedostatak adekvatnih prostora za održavanje programa i rad udruga/pojedinaca s područja nezavisne kulture
STRATEŠKI CILJ 1.	Stvoriti kvalitetne preduvjete za kontinuirano održavanje programa iz područja nezavisne kulture
MJERE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razvoj postojeće i nove infrastrukture za provedbu programa udruga i pojedinaca koji djeluju u području nezavisne kulture putem prijave na EU, nacionalne i lokalne natječaje te lobiranjem kod JLS-a 2. Opremanje udruga za provođenja programa u nezavisnoj kulturi putem prijave na EU, nacionalne i lokalne natječaje 3. Povećanje ljudskih kapaciteta kroz zapošljavanje u civilnom sektoru
AKTIVNOSTI	1. Povećanje broja provedenih infrastrukturnih projekata iz financiranih iz EU, nacionalnih i lokalnih izvora

STRATEŠKI CILJ 2.**Povećan broj projekata temeljenih na modelu sudioničkog upravljanja u kulturi**

Model sudioničkog upravljanja prostorima u kulturi se tijekom posljednjih nekoliko godina pokazao kao efikasan i održiv način na koji organizacije civilnog društva uz suradnju JLS-ova mogu revitalizirati postojeće prostore kulturne produkcije, kao i prostore čija primarna svrha nije namijenjena kulturnim sadržajima. Na taj način sam proces kulturne proizvodnje se demokratizira, pokreće se dijalog između zajednice i lokalne političke vlasti te se stvara nova vrijednost i dobrobit za zajednicu kroz provedbu projekata koji direktno rješavaju potrebe zajednice jer su temeljeni na zajedničkoj komunikaciji.

PROBLEM 2.	Nedovoljno iskorišteni potencijali modela sudioničkog upravljanja u kulturi
STRATEŠKI CILJ 2.	Povećan broj projekata temeljenih na modelu sudioničkog upravljanja u kulturi
MJERE	1. Daljnji razvoj suradnje između JLSa i OCD-ova
	2. Podizanje kapaciteta JLS-ova i OCD-ova u sudioničkom upravljanju
AKTIVNOSTI	1. Edukacija OCD-ova i JLS-ova na temu sudioničkog upravljanja u kulturi 2. Povezivanje i razmjena iskustava kroz primjere dobre prakse na nacionalnoj razini (OCD-ovi i JLS) 3. Razvijanje specifičnog (lokalnog) modela za kvalitetno sudioničko upravljanje prostorima u kulturi (partnerstvo OCD-ova i JLS-a)

STRATEŠKI CILJ 3.**Promocija nezavisne kulture kao društvenog kapitala od velikog značaja za zajednicu**

Analizom postojećeg stanje utvrđeno je da dio građana nije upoznat s djelovanjem nezavisne scene ili čak njezinim pojmom. Zajedno sa stvaranjem produkcijskih uvjeta i jačanjem organizacijskih kapaciteta, potrebno je pozicionirati nezavisnu kulturu kao sektor koji generira društveni kapital u smislu oscijalnog, demokratskog i kritičkog razvoja zajednice u kojem se programi provode. Edukacija postojeće i nove publike, te opsežnije uključivanje zajednice u kreiranje novih sadržaja može doprinijeti lakšem detektiranju programskih potreba, programskoj kvaliteti, razvoju civilne zajednice i ukupnom značaju nezavisne scene za građane.

PROBLEM 3.	Nedovoljna valorizacija nezavisne kulture
STRATEŠKI CILJ 2.	Promocija nezavisne kulture kao društvenog kapitala od velikog značaja za zajednicu
MJERE	1. Podići razinu znanja šire zajednice o nezavisnoj kulturi
	2. Razvoj publike
	3. Utjecaj na javne politike
AKTIVNOSTI	1. Povećanje edukativnih aktivnosti OCD-ova prema široj zajednici (širenje područja djelovanja prema školama i fakultetima i općenito prema široj populaciji i različitim dobnim skupinama) 2. Edukacija publike o funkcioniranju, strukturi i radu organizacija u kulturi 3. Povećanje participativnih programa koji uključuju publiku u rad OCD-ova 4. Povećanje edukativnih programa o dobrobiti volonterizma 5. Provođenje zagovaračkih aktivnosti s ciljem povećanja sredstava za provođenje programa organizacija koje djeluju u nezavisnom kulturnom sektoru 6. Povećanje medijske vidljivosti rada i rezultata aktivnosti organizacija u kulturi

ZAKLJUČAK

Strategija razvoja nezavisne kulture Grada Koprivnice podlogu nalazi u opservaciji trenutnog stanja i izazova s kojima se susreće nezavisna scena u svojem djelovanju. Iako ima bogati povijesni kontekst, ne treba se u daljem razvoju nezavisne kulture oslanjati isključivo na dobru reputaciju iz prošlosti, već se treba okrenuti prema suvremenim trendovima i tražiti nove modele razvoja, suradnji i održivosti.

Brojni pojedinci i organizacije samostalno i/ili u suradnji s institucijama i Gradom pokazali su stručnost i kreativnost u kreiranju programa, pa i snalažljivost u nedostatku prostora, kadra i financijskih sredstava. Međutim, potrebe korisnika sve su veće, što treba promatrati kao pozitivnu struju i prikloniti joj se osiguravanjem kvalitetnih programa i sadržaja, sve većom inkluzijom i svjesnijim smještajem nezavisne kulture u socioekonomski i kulturni život građana. Ovaj dokument pruža pregled mjera i aktivnosti kojima se to može postići: nužno je osigurati ulaganja u prostore i opremu, ali i nastaviti razvijati kapacitete OCD-ova i JLS-a za iznalaženje modela upravljanja kojima će se ostvariti puni potencijal nezavisne kulture i njezina dugoročna održivost.

Prvi i najvažniji korak prema tome je usvajanje ove strategije ne samo od strane aktera nezavisne kulture, nego i njezino formalno uključivanje u opću strategiju kulturnog razvoja grada Koprivnice, čemu bi trebalo slijediti prilagođavanje lokalne javne politike i zajednička provedba predloženih mjera. Naravno, ovakav dokument samo pokazuje smjer razrade, ali je početak i može biti dobar okvir za izradu pojedinačnih operativnih planova kojima bi se ciljevi nezavisne kulture ostvarili, a po potrebi i revidirali u određenom razdoblju.

funk

CENTAR IZVAN CENTRA

Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Foruma udruga nezavisne kulture - FUNK.
Publikacije je izrađena u sklopu projekta "FUNK - Centar izvan centra".
Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

